

Un escritor en guerra

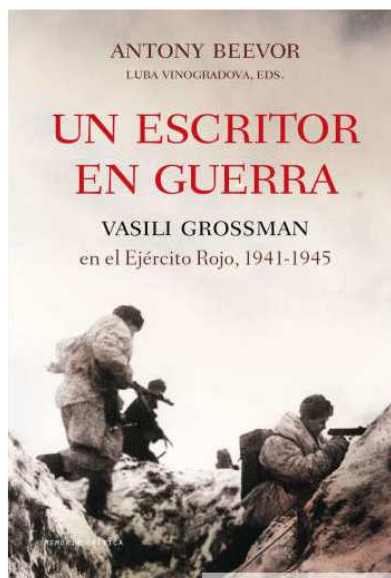
Francesc Mezquita Broch *

Beevor, Antony /
Vinogradova, Luba

**Un escritor en guerra. Vasili
Grossman en el ejército rojo,
1941-1945**

Edit. Crítica, Barcelona, 2006

448 ps

La publicació dels quaderns de notes, articles i cartes de V. Grossman, corresponsal del periòdic de l'Exèrcit

Roig, *Estrella Roja*, en el front rus durant la 2^a GM, representa una anàlisi des de la mateixa línia de combat durant l'invasió nazi a l'URSS a partir del 22 de juny de 1941 fins l'arribada a Berlín de l'exèrcit soviètic quatre anys més tard. Primer, una reculada cap a l'interior de Rússia, després una avançada cap a l'Europa central.

L'historiador britànic A. Beevor és qui ha ordenat els documents per una lectura contextualitzada amb comentaris i aclariments no massa extensos per deixar tot el protagonisme als textos de Grossman (1905-1964).

* Catedràtic de Geografia i Història de l'IES Francesc Ribalta.

Ribalta. Quaderns d'aplicació didàctica i investigació, núm. 21 (abril 2014), ps. 211 - 212.
© IES Francesc Ribalta · Castelló de la Plana · ISSN: 1132-1814

El valor dels documents és que estan escrits des del front de guerra amb contacte directe amb els soldats combatents, per mig d'entrevistes, observant de manera detallada les condicions de vida en les trinxeres, la geografia, el clima, la vida diària amb els sentiments oberts perquè podien morir en qualsevol moment.

Un dels apartats més densos és de la batalla de Stalingrad (tardor 1942) on es narren per exemple, les peripècies dels francotiradors, tema portat recentment al cine (*Enemic a les portes*, 2001, Jean J. Annaud). Però el capítol que realment ha estat colpidor és el que descriu l'arribada de les tropes soviètiques al camp de concentració nazi de Treblinka (juliol 1944). En aquest cas, Beevor, ha deixat fluir les paraules de Grossman, que era jueu, tal com va veient l'espectacle de la mort que descobreixen, la infraestructura empresa per dur-la a terme, el que contenen els supervivents, essent innecessari cap altre comentari. Sense utilitzar un lèxic truculent explica els passos de l'extermini brutal, com una màquina industrial de matar, tot calculant el número de morts diari. A pesar de què Stalin no era partidari de posar èmfasi al tema, ja que volia prioritzar la lluita del poble soviètic contra l'invasor nazi.

Després de llegir aquests manuscrits sobre Treblinka, no podem ni imaginar la magnitud d'aquest genocidi, preguntant-nos com actualment es pot arribar a banalitzar l'aparició de partits neonazis al nostre entorn, de consentir els seus símbols, les salutacions, les maneres d'actuar, el culte a la violència, deixant-los fins i tot participar en eleccions democràtiques per arribar després a cometre aquests crims de lesa humanitat, o dubtar, com fan alguns, de l'existència d'aquests camps d'extermini.

Encara que el tema del llibre és força conegut, la manera de presentar-lo, des del punt de vista d'un periodista de guerra, el fa recomanable.